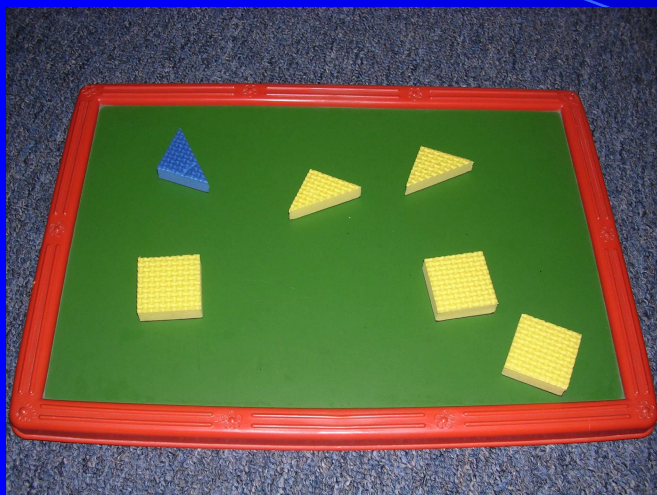

Příprava na čtení a psaní bodového Braillova písma u těžce zrakově postižených dětí

PaedDr. Nast'a Páchová

Příprava na čtení a psaní bodového písma

Pro hmatový rozvoj zrakově postižených dětí v mateřské škole používáme běžné hračky odpovídající věku a schopnostem dítěte. Postupujeme od méně složitých tvarů ke složitějším.

pexeso

vkládanky

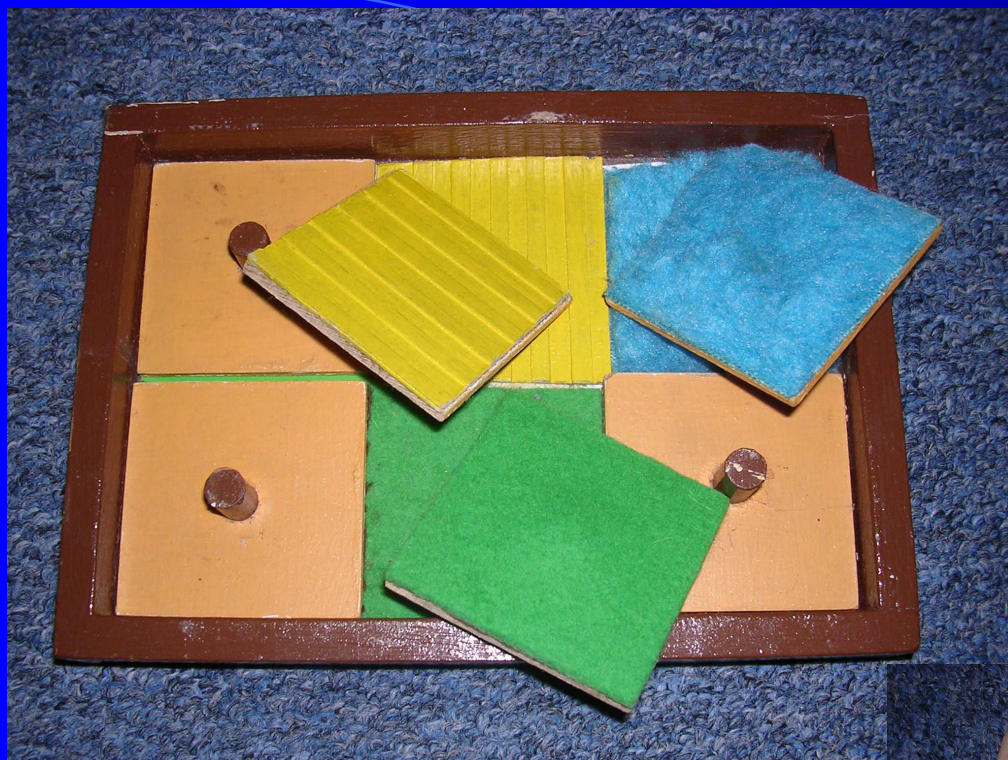
Dále používáme speciálně vyrobené hračky, které již vyžadují delší soustředění dítěte.

kostka s reliéfem

kostky s reliéfními obrázky

K rozvoji hmatu slouží
i různé druhy hmatového
pexesa a domina.

Kromě hmatu se s jejich
pomocí cvičí i paměť.

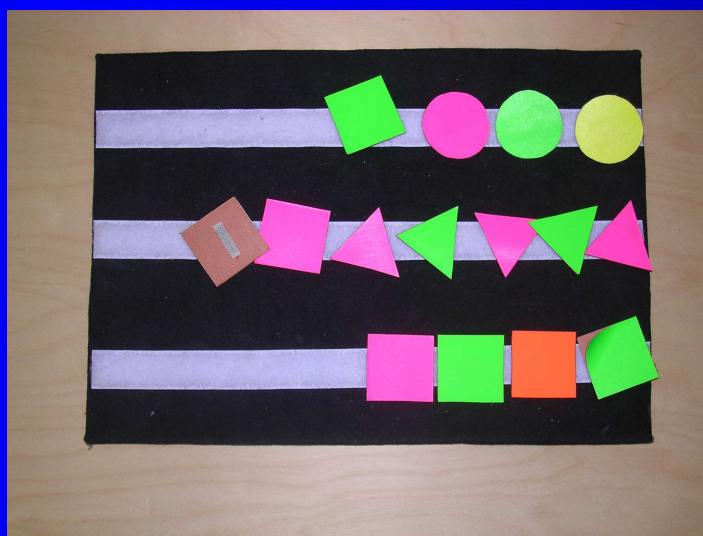

skládací obrázky

kostka s našitými knoflíky

tvary se suchými zipy

sádrové odlitky

K rozvoji hmatu slouží také
třídění různých přírodnin.

třídící krabice

přírodniny

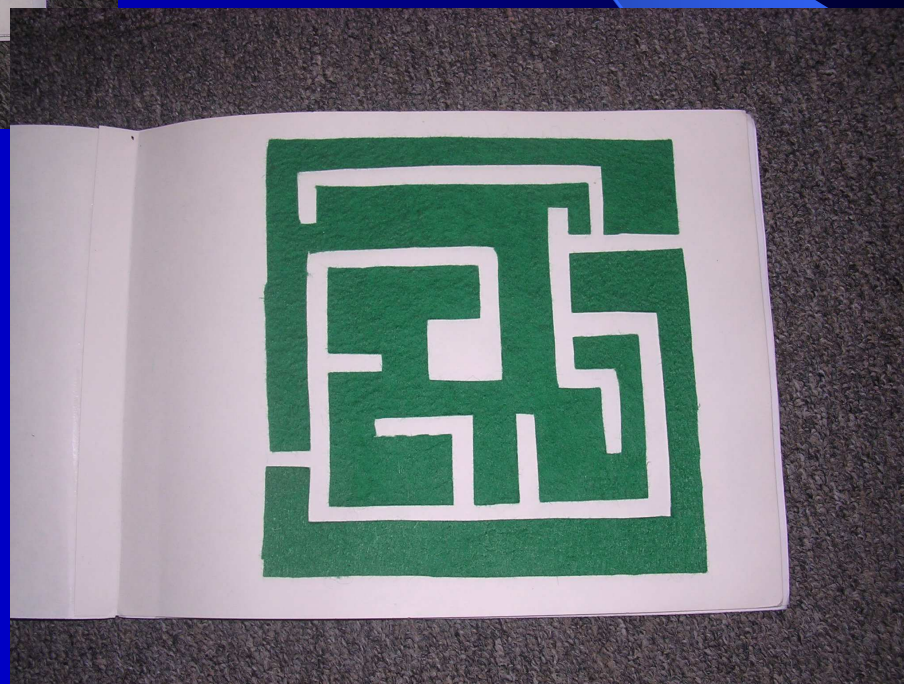
Děti seznamujeme s reliéfními obrázky

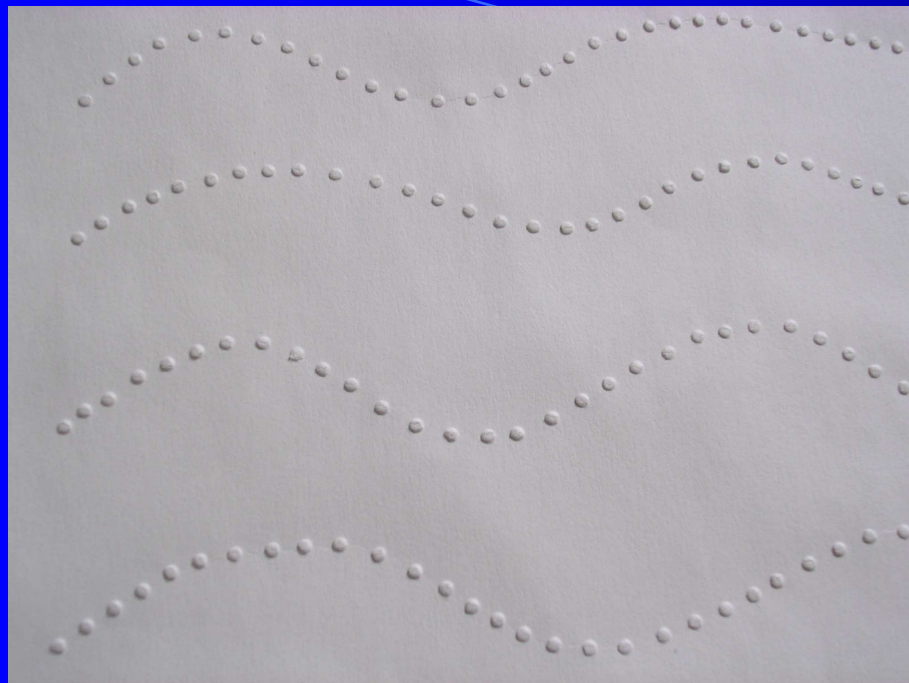

Využíváme

knihu Bludiště

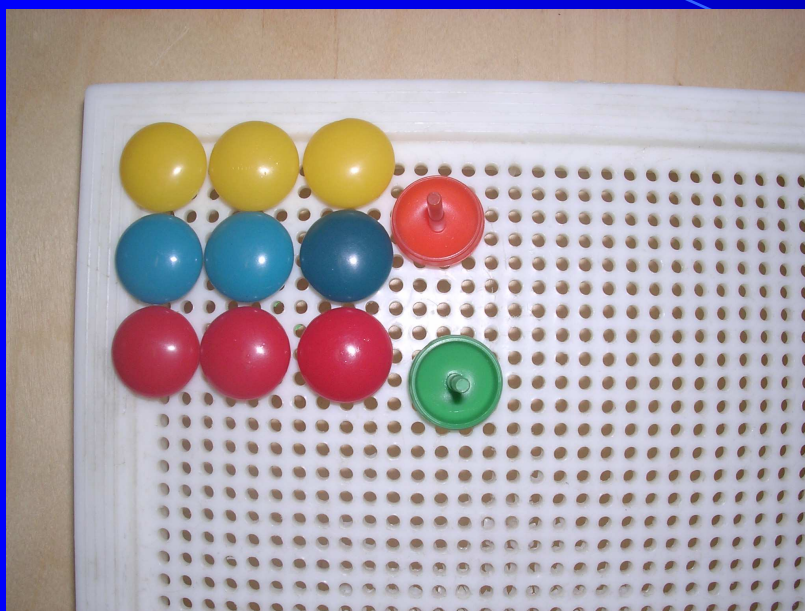
V tomto období pravidelně
„čteme“ z reliéfních knížek.

Ukazovákem sledujeme
různé linie.

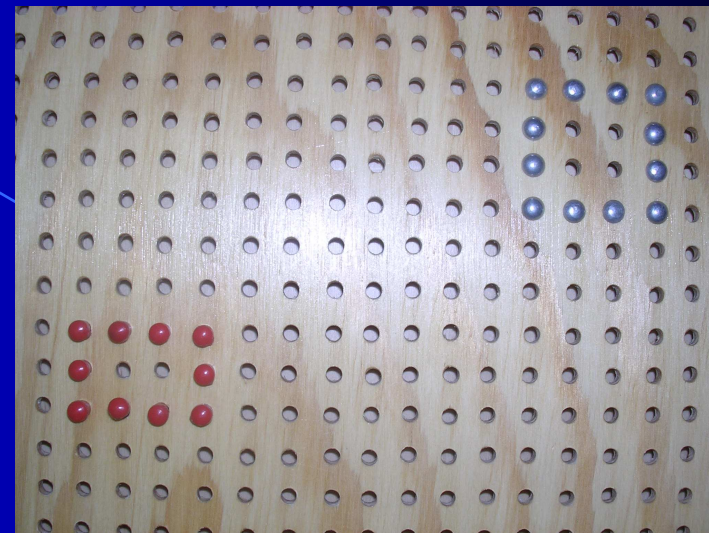

Vyprávíme pohádky podle textilních knížek

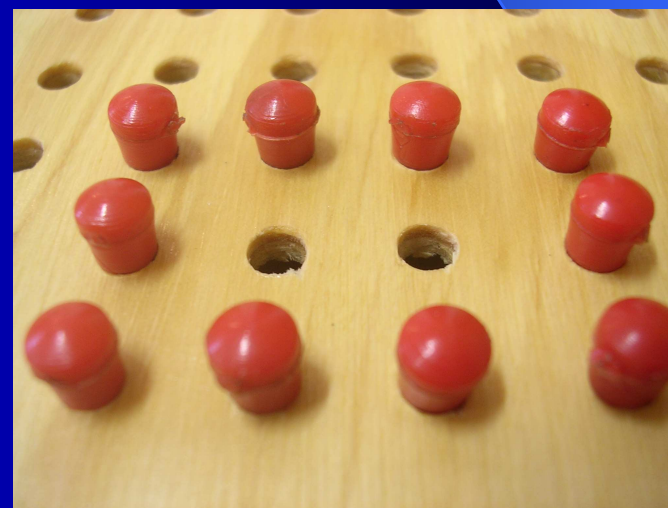

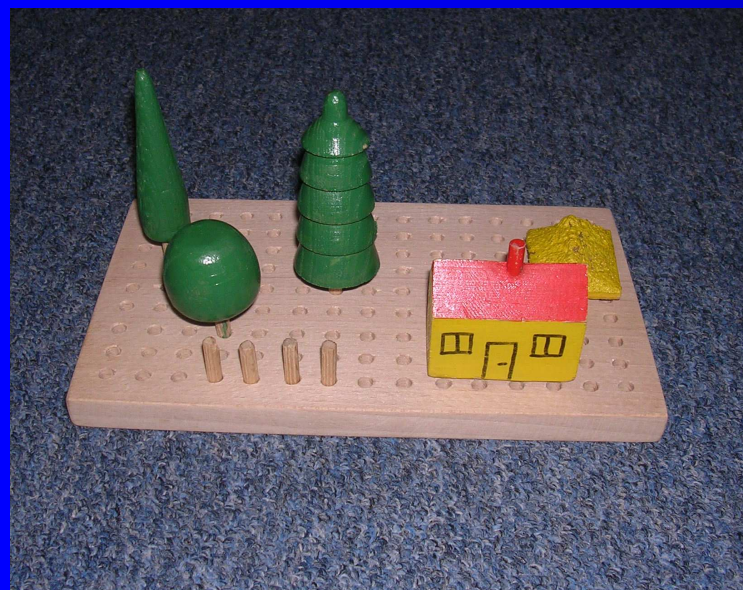
ke kolíčkování lze použít i
hříbečkovou mozaiku

kolíčková kreslenka

Braillovo písmo je tvořeno různými kombinacemi šesti bodů. Děti je zpočátku znázorňují kolíčky, které zasouvají do otvorů. Učí se to na speciálních hračkách.

Na speciální pomůcce procvičujeme pravolevou orientaci

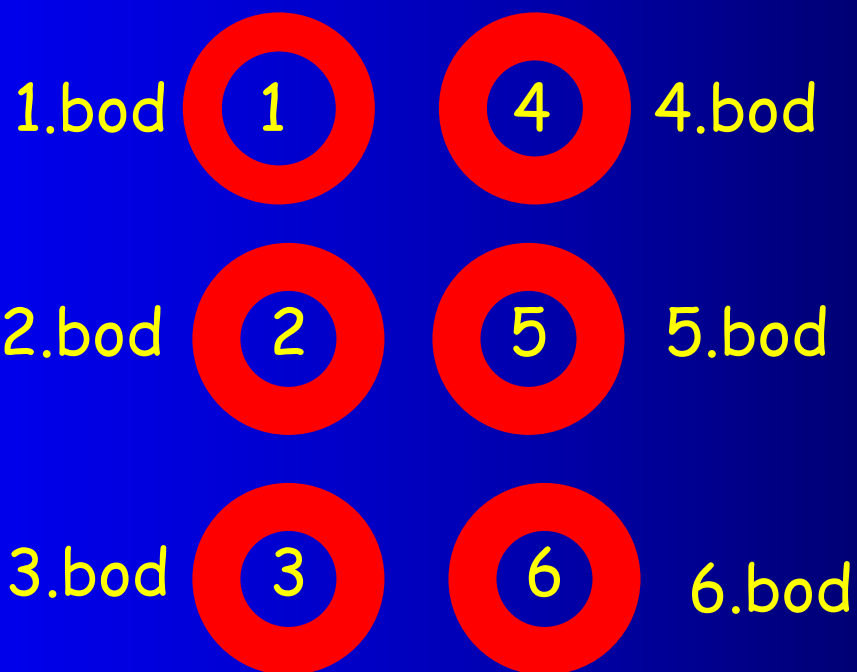

Příklady
instrukcí:

- Vyndej panenku.
- Najdi džbánek.
- Co je za hruškou?
- Co je před kuřátkem?

Seznámení se šestibodem

Zajímavým způsobem přibližujeme dětem základ Braillova písma - **šestibod**. Ten je tvořen uspořádáním šesti bodů, jejichž kombinacemi vznikají písmena, číslice, matematické značky, noty atd. S uspořádáním bodů v šestibodu seznamujeme děti již v mateřské škole.

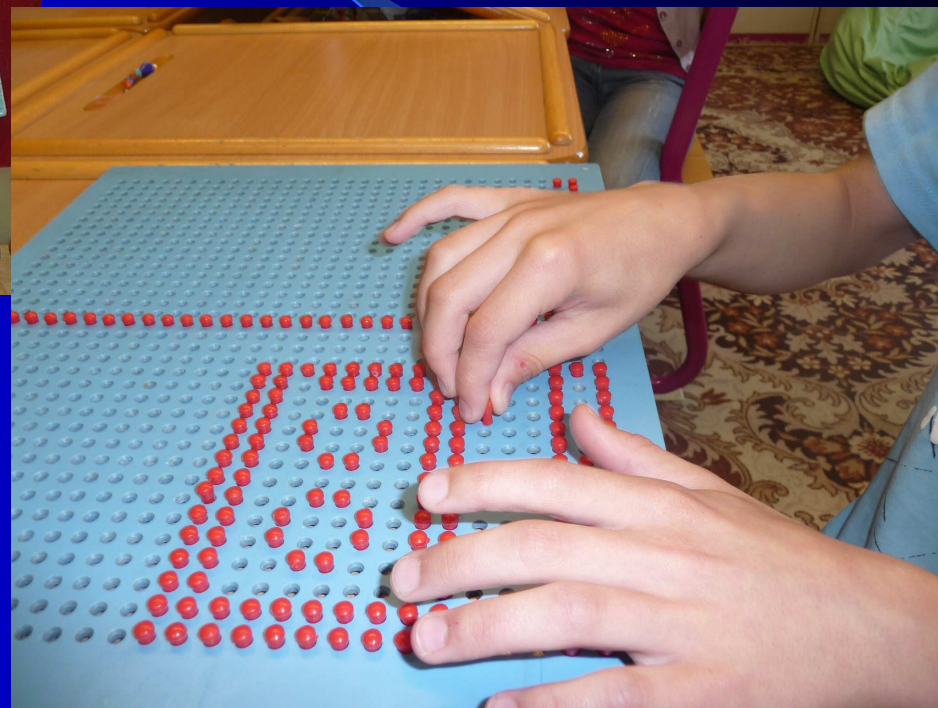
Jako šestibod nám poslouží
i obal od vajíček.

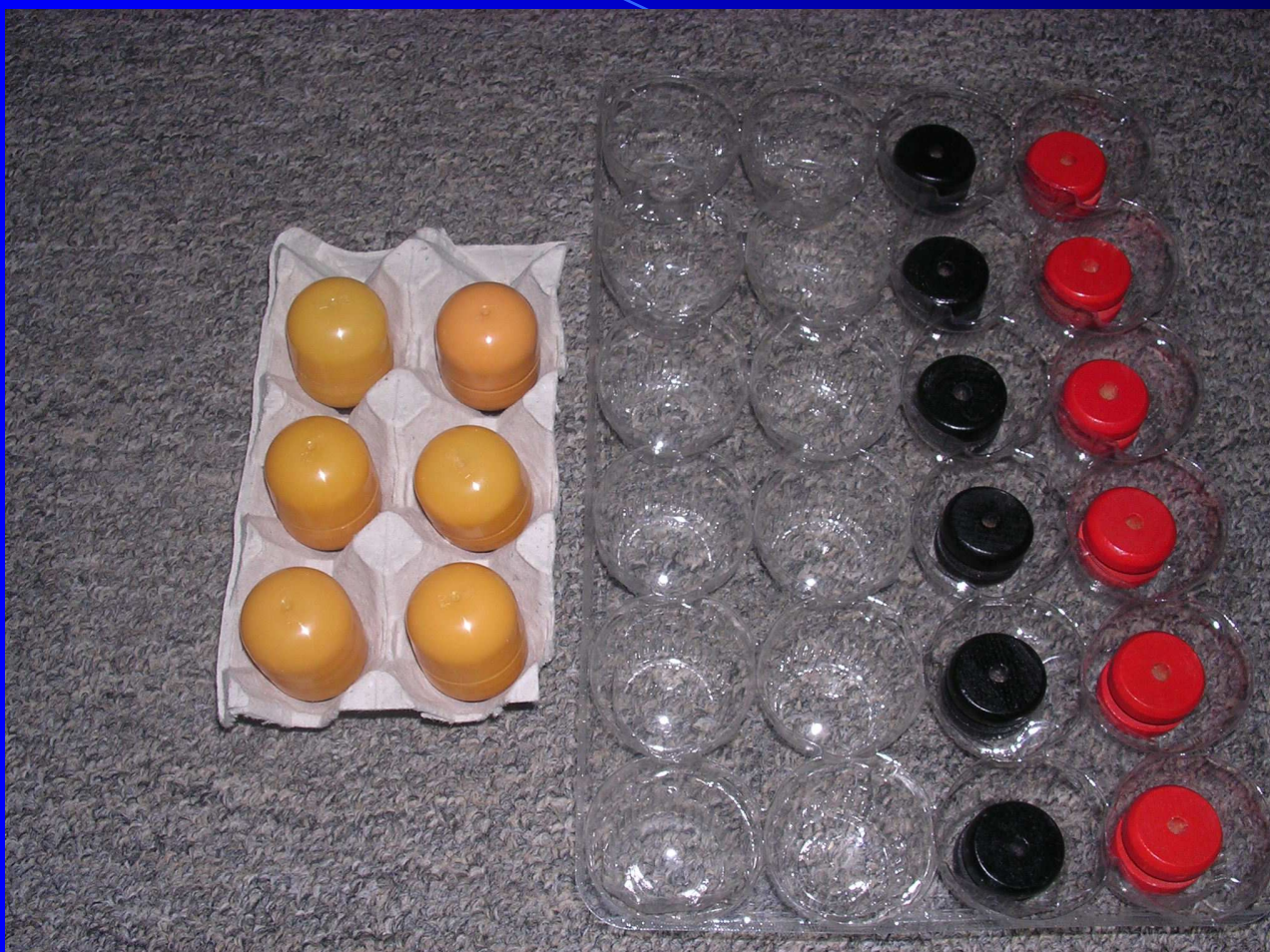
Procvičování šestibodu
můžeme spojit s tříděním

třídíme v šestibodu

učíme se kolíčkovat

Další způsob procvičování hmatu ve spojení se šestibodem

Pořadí bodů učíme děti na figurkovém šestibodu

Instrukce:

-dej hříbek
do 1. bodu

-dej panenku
do 2. bodu

-dej hrušku
do 3. bodu

-dej džbánek
do 4. bodu

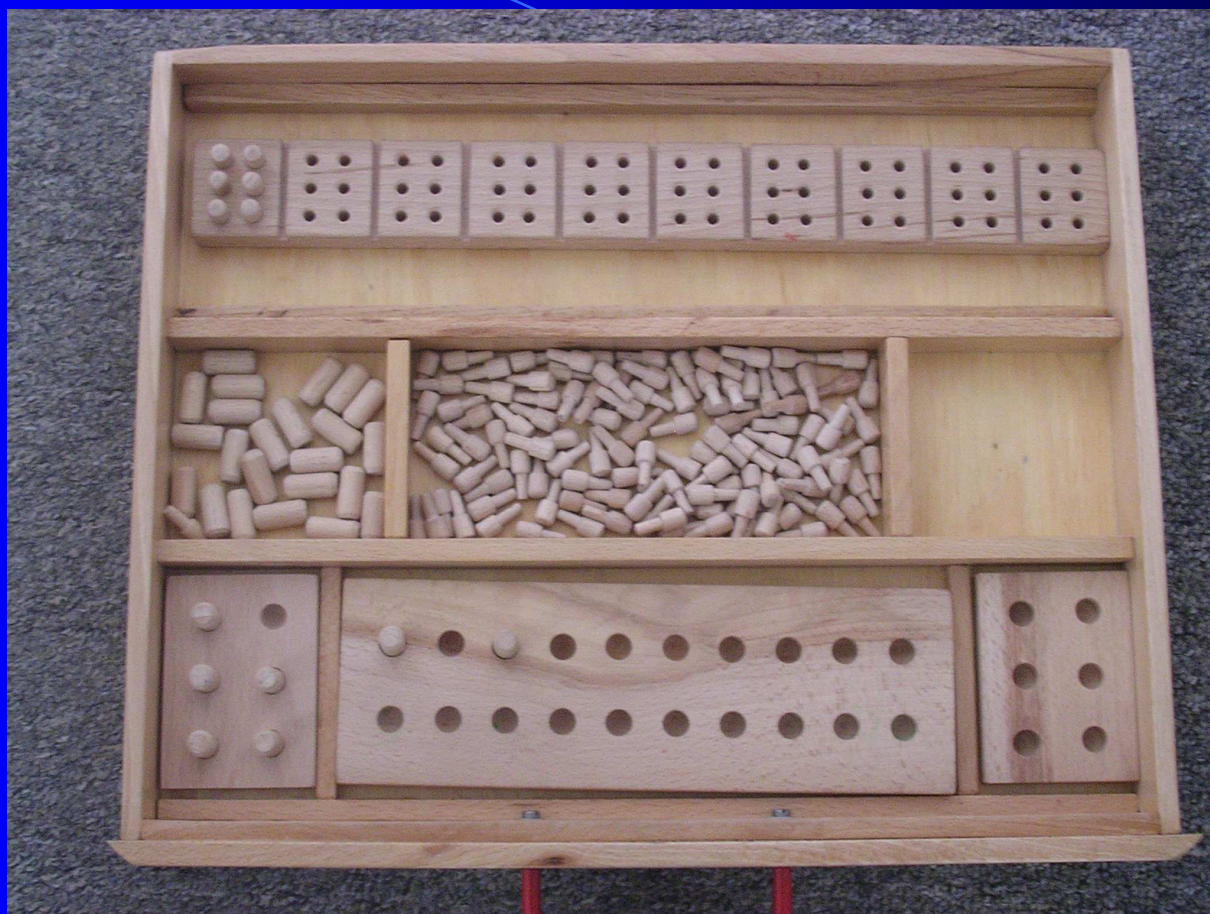
-dej kuřátko
do 5. bodu

-dej stromek
do 6. bodu

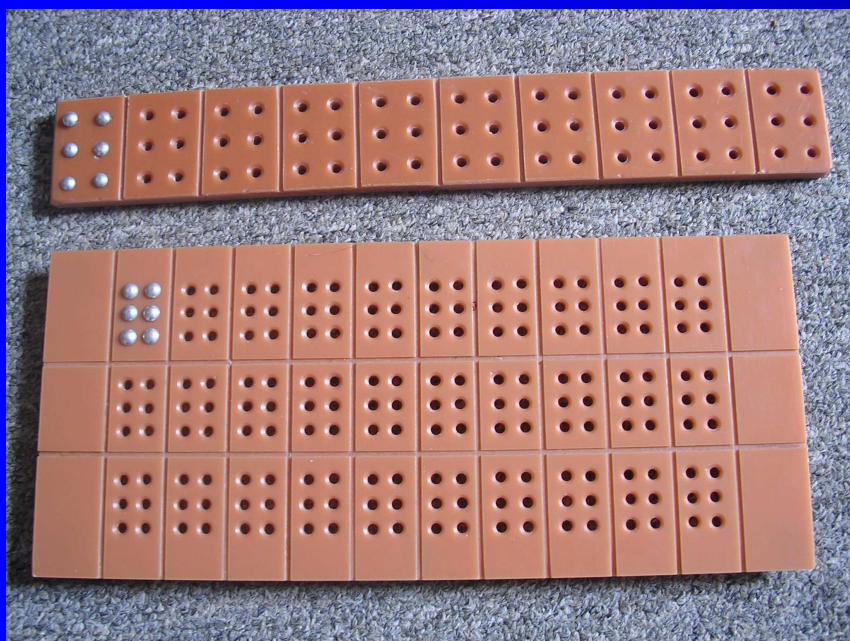
Šestibody postupně zmenšujeme

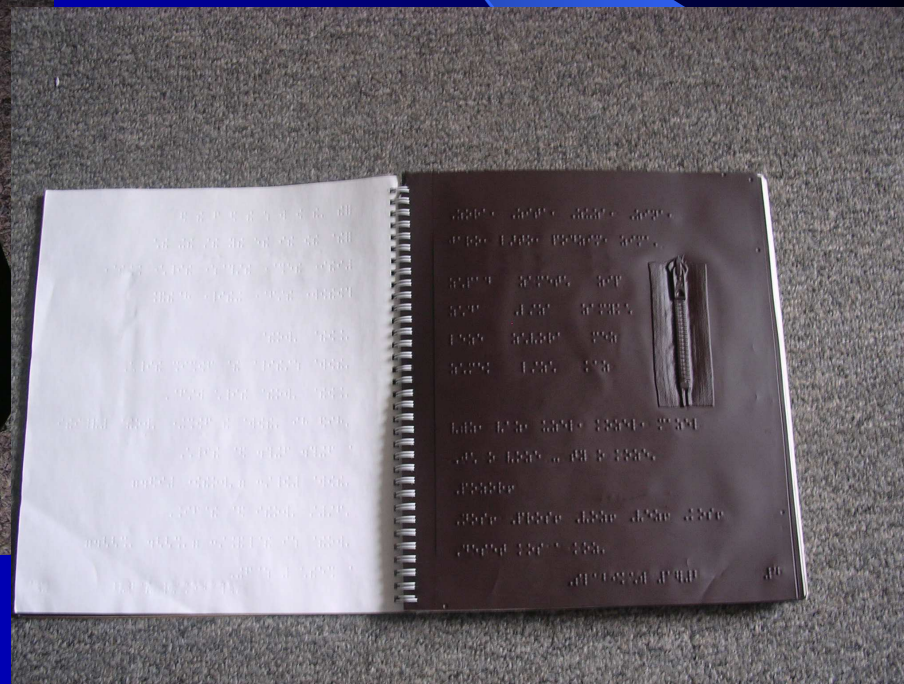
Využíváme i krabici k nácviku čtení a psaní

Předslabikářové období V 1. třídě základní školy

Po zvládnutí orientace na šestibodu vyvozujeme jednotlivá písmena Braillovy abecedy na jednořádkové a třířádkové písance.

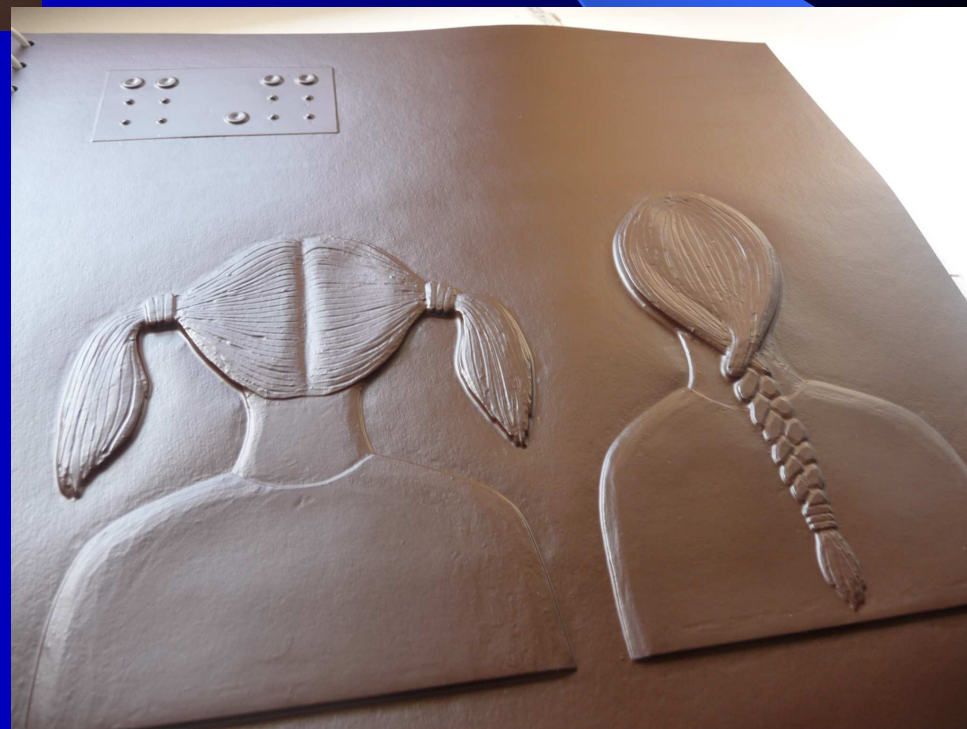
Po zvládnutí prvních písmen a slabik začínáme psát na Pichtově psacím stroji. V této fázi se již začíná oddělovat čtení a psaní, které dosud splývalo. Začínáme také číst ze slabikáře.

Učíme se sledovat linii
řádků.

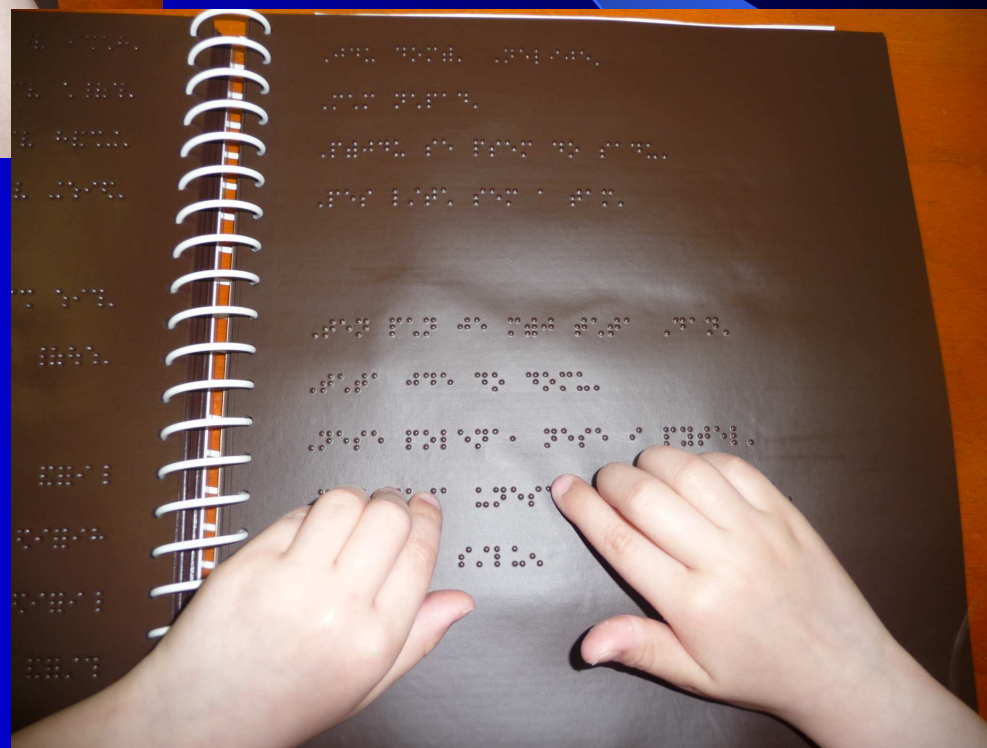
Učebnice jsou vybaveny
srozumitelnými
hmatovými obrázky.

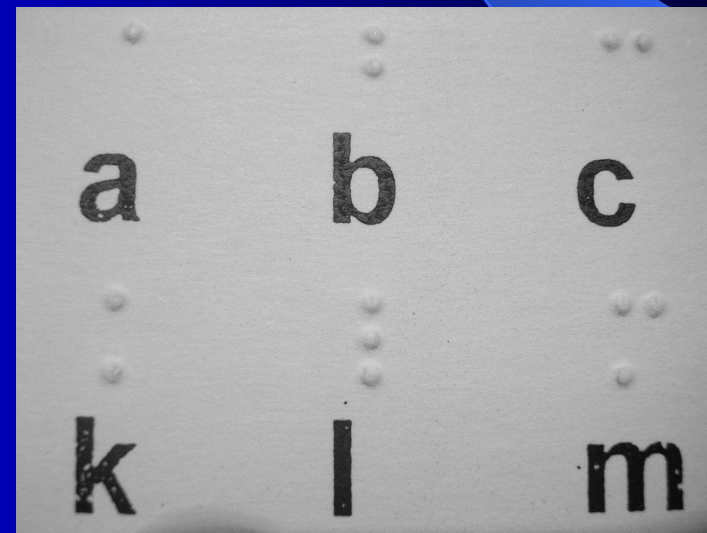
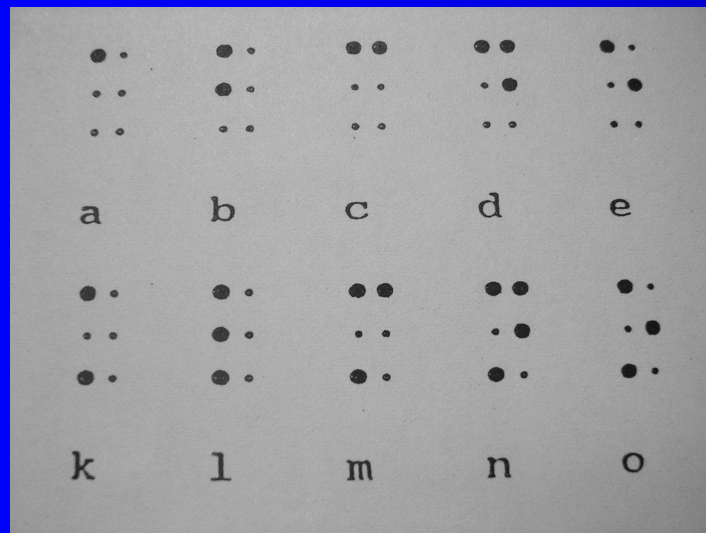
prohlížení obrázků

první čtení ze
slabikáře

Braillova abeceda

Nevidomí čtou a píšou bodovým písmem, které je založeno na hmatovém vnímání-čtou je tedy prsty. Je to systém šesti bodů, které jsou reliéfně raženy do papíru. Vynecháním jednoho až pěti bodů vznikne 63 různých kombinací, které umožňují záznam všech písmen a číslic.

část Braillovy abecedy

Znalost čtení bodového písma využijí nevidomé děti později při čtení na braillovém řádku připojeném k počítači.

Speciálně pedagogické centrum

při Škole Jaroslava Ježka,

Loretánská 19, 118 00 Praha 1

tel. +fax: 220514481 e- mail: spc.jjezka@centrum.cz

Pro potřeby
učitelů
těžce zrakově
postižených
děti
integrovaných
v běžných
školách

